

**Píseň:** EZ498 – Já bídny člověk, bídny hříšník; 1.-3. sloka +  
**modlitba; Oddíl k výkladu:** Mk 14, 66-72

Milí,

na posledním setkání jsme se věnovali soudnímu „procesu“ s Ježíšem. Ten byl od počátku veden *ilegálně*. Také tím, že se konal *ihned* po zatčení v noci – ačkoli měl až další den. Ježíš neměl žádného zastánce ani obhájce. A svědectví vůči němu byla *vylhaná* – neshodovala se.

Je vlastně až absurdní, že při všem úsilí Ježíše zlikvidovat si nikdo nedal práci ani s tím, ani podmázl a domluvil dva falešné svědky, kteří by prostě vypovídali stejné.

To má svou důležitou roli i zvěst: Ježíš byl zcela nevinný. Nebylo možné ho odsoudit – dokonce ani *ilegálně*.

To nakonec trklo i velekněze, který se pokusil do třetice vyprovokovat Ježíše k odpovědi. Protože jinak Ježíš *vůbec nemluvil* během svého procesu.

Na otázku: Jsi Mesiáš, syn Boha Požehnaného (tj. Boží Syn!)? Ježíš *odpověděl*: Já jsem. Řecky egó eimi. Tj. Hospodinovou „sebeidentifikaci“ z Ex 3.

Tak je shledán rouhačem – ačkoli prohlášení za Mesiáše *nebylo* nikdy rouháním. I tento rozsudek tedy byl nelegální. Nepodložený.

Ale kdyby Ježíš mlčel dál, byl by propuštěn. A tak by nezemřel pro vykoupení z hříchu každého člověka.

Ohavnost celého procesu pak stvrzuje i závěr: Členové židovské rady poté Ježíše zbili. Poplivali. Ponižovali. K čemuž se poté přidali také přítomní sluhové.

**Petr**

Všechna evangelijní podání zachovávají příběh Petrova „zapření.“ Dokonce i Jan! My už víme, že Mk tento čin popisuje jako *skandalidzó*. Tj. že Ježíš byl svým učedníkům k hanbě, ostudě,

skandálu. Od v. 68 pak autor užívá ř. *aparneomai* = zapřít. Tedy jiné slovo než Ježíš vyslovil při Poslední večeři.

Všechna evangelijní podání pak zachovávají tento příběh takřka identicky. Největším rozdílem je jeho umístění – např. Jan jej rozděluje. Marek ho má až po Ježíšově procesu. Lk ho vsouvá doprostřed procesu s Ježíšem.

Není tedy pochybností o *důležitosti* tohoto oddílu. Ačkoli je až *sebemrškačský*! Petr přece byl prvním biskupem! Petr byl přece vyvolený mezi vyvolenými! *Jemu* byly svěřeny klíče „od království nebeského.“ Na *něm* si Kristus přece vybudoval svou církev!

No právě. Tak jde o hluboce „starozákonní“ vyznání. O hříchu *vlastní* skupiny. I hříšnosti, nedokonalosti i nejzásadnějších postav *vlastních* dějin. *Vlastní* skupiny. *Vlastního* náboženství.

Žádné hraní si na dokonalého Praotce Čecha, Romula a Rema, Herákla apod.

Bůh totiž dělá ve Starém i Novém zákoně stejné: Zvěstuje *pravdu*. Která je často nelíbivá, nepřirozená, nepříjemná i židům a křesťanům: *Všichni* potřebujeme zachránit. Spasit. *Všichni* potřebujeme pomoci. Nikdo z nás si nemůže zasloužit ani vlastní život. Natožpak odpuštění. Vykoupení. Nebo Boží království.

*A přesto* je nabídnuto *každému*.

### **Příběh samotný**

I tomu Petrovi, který se choval tak strašně. Zatímco Ježíš je zcela opuštěn a vydán do rukou zlých, hříšných lidí – Petr byl mezi „svými.“ Nebyl obklopen nepřáteli. Jeho situace byla natolik „bezpečná,“ že se mu vůbec nic nestalo. Na rozdíl od Ježíše. Který řekl jen jednu větu. Jednou. A pravdivou.

A přesto lhal. Zapíral. Styděl se za Krista. Byl mu hanbou a skandálem. O to hlubší je jeho „pád.“ Selhání. Hřích.

Jako první si ho všimla *služka*. Také v návaznosti na *sluhy*, kteří také zbili Ježíše uvnitř domu, na jehož nádvoří se Petr *ohříval* u ohně.

To je důležitý detail: To znamená, že *mohl* přijít kdokoli až na toto nádvoří. Tedy učedníci tam *mohli* být. A dokonce mohli zkusit

dostát svým siláckým řečem o silné víře. V níž za Krista třeba i umřou. A zkusit ho vysvobodit. Místo toho tam byl jeden, který se ohřál, lhal o Kristu a utekl.

Tato služka pak Petra *poznala*. Těžko říct, jak a odkud. Možná hlavně podle přízvuku (v. 70)?

Petr však na toto vlastně irelevantní obvinění bez jediného důkazu reaguje *hystericky*. Protože bylo *pravdivé*. Ano, i Petr *byl s tím Ježíšem* Nazaretským.

No a co? Takových bylo.

O to hlubší je Petrova vina. Mohl odpovědět mnoha různými způsoby. I takovými, kterými by se za Ježíše nestyděl. Ale místo toho hraje hloupého: Vůbec nevím, o čem to mluvíš.

A zároveň se „po anglicku“ vytratil. Pryč ze dvora. Čímž zřetelně *přiznal* svou lež – a tak vinu.

A jakoby mimochodem *zakokrhoval kohout*. Úmyslně však ve chvíli, kdy *nikdo nemluvil*. Petr ho tedy *musel* slyšet. Ale vůbec si ho nevšiml. Natožpak, aby vzpomněl na Ježíšova slova.

A přitom dodnes lidé vyprávějí, jak Bůh *nemluví*. Protože oni sami ho *neslyší*. Když neslyší ani kohouta. Ani svoje bližní...

## Podruhé

Avšak služka se nedala jen tak odbýt. Vždyť Petrův okamžitý odchod doložil jeho vinu. Tak za ním opět šla. A opět ho *veřejně* obvinila. Tentokrát už jakoby konkrétněji: „Ten člověk je z nich!“

Z jakých „nich?“ Z těch tisíců, kteří někdy „byli s Ježíšem?“

Ale i nyní Petr reagoval nejhorším možným způsobem. *Opět* zapíral.

Tím jen posílil podezření přítomných. Tak i oni se zakrátko přidali *potřetí*: Jistě jsi z nich, vždyť jsi z Galileje!

Takových ale v té době v Jeruzalémě bylo – vždyť byla pascha, Velikonoce! To je jako podezřívát Němce z nacismu, když je přece z Německa.

## Potřetí

A Petr opět odpověděl nejhorším možným způsobem. Protože se *bál*. O *svůj* život. Zatímco Ježíš *vydal* svůj život pro vykoupení každého člověka. Také *svým* slovem – zatímco celý proces mlčel. Zatímco Petr se pokoušel svůj život *svými* slovy *zachránit*.

Napotřetí už Ježíše zapřel velmi drsnými slovy: Neznám toho člověka, o němž mluvíte. To už je opravdu odporná lež. Navíc i přítomní sluhové *znali* Ježíše.

A v tom zakokrhá kohout. Podruhé. To už si i ten natvrdlý, do sebe zakroucený, Petr všiml. A teprve nyní se rozpomněl, co říkal vtělený Bůh. Ježíš. Ale to už bylo pozdě. Zlo, hřích, zapření, pokrytectví, *zrada* byly vykonány. *Třikrát*. Tedy naprosto jistě a neoddiskutovatelně.

## Pláč

Tak Petrovi zbyly jen oči pro pláč. Hle, první biskup. Ten, na němž stojí církev. Který prý má klíče od království nebeského.

Jak hrdinsky mluvil – dokud o nic nešlo. Jak selhal *okamžitě*, když došlo „na lámání chleba.“ A po svém selhání *aktivně* činil další zlo a zradu. K čemu byla jeho přítomnost na tomto nádvoří? Čeho tam chtěl dosáhnout? Chtěl mít dobrý pocit, že byl Ježíšovi alespoň nablízku?

A přitom se od něj sám jen vzdaloval. Svým zapíráním. Lhaním. Styděním se za Ježíše.

Kde je velká víra? Kde je silná víra?

## Závěr

Protože taková je i Kristova Církev. Stejně jako o sobě *stejně* vyprávějí také židé/Israelci v tzv. „Starém“ Zákonu. Nejsme vyvolení proto, že jsme hrdinové. Že jsme věrní a stateční. Morální. Jako starozákonní lid a svědkové jsme v mnohém mnohdy *většími* otroky a hříšníky než lidé bez vyznání. Už jen proto, že *víme* o Bohu, Kristu. A *přesto* je jednání mnohých křesťanů *stejně* i horší než pohanů.

Protože jsme nepřijali za vlastní tu zásadní změnu, kterou Bůh v SZ i NZ nabízí: Vykoupení. Z otroctví. Nejprve sobě sama. Pak smrti, zlu, vině. Které Bůh daroval ze své milosti. Zadarmo. Které za nás zaplatil *někdo jiný*. Zcela nevinný.

Na což *nelze* odpovědět jinak než *vlastní* změnou sebe sama. Po příkladu těch, kteří se obětovali pro naši záchranu. Ačkoli nás nikdy ani nepotkali. To *jediné* může vést k proměně, obnově člověka – protože právě nitra, odkud pochází všechno zlo. A pak může přicházet nějaká *biblická* morálka, svatost nebo hrdinství. Které jsou beztak takřka vždy velmi podivné.

A to vše vyžaduje nejprve *přiznání* si vlastní ubohosti. Hříšnosti. Pýchy. Sebestřednosti. Zbabělosti. Slabosti. A pak aktivní *odmítání* jednat podle této přirozenosti *každého* člověka. Jednat právě *ne* jako Petr. *Ne* jako tolik dalších postav v SZ i v NZ. Nýbrž jednat jako ta malá hrstka příkladných: Mojžíš, Ježíš, Abraham, Izák atd. Ale i jejich příklad přijímat *sebekriticky* – všichni jednali také způsobem *neoblíbeným* ve vlastní skupině. I *nemorálním* – nejen pro svou dobu.

A až na Ježíše také hřešili. Aby bylo zřejmé, jak snadný je pro nás hřích. Už jen zapření. Lenosti. Siláctví. Pýchy.

Aby znovu a znovu *nekončily* lidské příběhy očima pro pláč. Strachem. Bolestí. Zatracením vlastní pýchou – i náboženskou.

Nýbrž aby životy také končily odvážným, důvěřivým výhledem k Boží věčné milosti. A tak i k jeho soudu. Na kterém nás Bůh *chce* omilostnit. Stačí jen přijmout jeho soud nad námi.

Jako to právě Petr do tohoto momentu v příběhu *neudělal*.

*Proto* je to právě tento Petr (=Skála), na níž si Kristus zbudoval svou církev. Na stejném člověku, jako jsou všichni ostatní. Protože všichni jsou hříšníci – ale skrze Krista se mohou všichni stát také *ospravedlněnými*. Už ne jen hříšníky.

**Píseň:** EZ498 – Já bídny člověk, bídny hříšník; 4.-6. sloka +  
**modlitba Páně**  
**Rozhovor**